



Fjernelse af rynker og ar med CO₂-laser (Laserdermabrasio, skinresurfacing)

Baggrund

Både alder, rygning og udsættelse for sol gennem årene ændrer hudens elasticitet. Dette betyder, at læderhudens kollagenfibre svækkes, og hudens overflade bliver mere grovporet. Der opstår rynker, i starten ved øjnene og senere i hele ansigtet. Endvidere opstår der hos de fleste også brune pletter (leverpletter) og eventuelt også karsprængninger. Både arv og miljø spiller ind, men solens påvirkning er af langt størst betydning.

Hvem har glæde af en CO₂-laserbehandling?

Behandlingen foretages kun i ansigtet, og er effektiv mod moderate til svære ar efter acne samt til kraftige rynker efter for meget udsættelse for sol gennem årene eller rygning.

Hvad sker der ved selve behandlingen?

Ved behandlingen anvendes en CO₂-laser. CO₂-laseren opvarmer huden, fjerner de yderste lag hudceller og strammer de gamle kollagenfibre op. Når laseren behandler en rynket og slap hud, kan man undervejs tydeligt se, hvorledes porerne mindskes, og rynkerne reduceres. Ophelingen efter laserbehandlingen medfører, at der i løbet af uger til måneder sker en nydannelse af hudens fine netværk af kollagenfibre. Disse er kortere end de gamle og trækker således huden sammen, hvorved der fås en glattere og fastere overflade end før. Behandling af hele ansigtet foretages i fuld bedøvelse. Behandling af området omkring munden foretages normalt i lokal bedøvelse.

Den første uge efter behandlingen

I de første dage efter laserbehandlingen skal huden beskyttes med en salve. Huden væsker lidt i de efterfølgende dage. Denne væske kan tørre ind og eventuelt sætte sig som en gullig hinde på det behandlede område. Den gullige hinde skal blive siddende på, den vil forsvinde af sig selv, når huden er helet helt op.

Huden skal ikke vaskes i den første uge efter behandlingen, men skal fugtes 2 gange dagligt med eddikevand, som er med til at beskytte mod infektion.

Eddikevandet laves af ½ liter kogt, afkølet vand tilsat et hættemål almindelig, hvid eddike. Gazeservietter eller kogte bomuldsklude fugtes i eddikevandet og pålægges huden 2 gange dagligt i 10 minutter ad gangen. Salven skal påsmøres flere gange dagligt og altid efter brugen af eddikevand. Hvis huden væsker, duppes den med rene papirservietter, inden der påsmøres mere salve. Salven giver huden en fugtig og fedtet overflade, som er vigtig i de første dage, for at huden kan hele optimalt.

Efter behandlingen vil ansigtet hæve op, især øjenomgivelserne vil hæve, og hvis hele ansigtet er behandlet, er det muligt at hævelsen ved øjnene er så kraftig, at det næsten ikke er muligt at åbne øjnene på 2. dagen. Hævelsen er værst på 2. og 3. dagen og er næsten væk efter 5–6 dage.

Huden vil føles varm, let forbrændt, og det vil svie i de første dage.

Vi udleverer smertestillende tabletter til brug i efterforløbet.

Ophelingen kan ofte give en følelse af stramning og let kløe i huden.

Mod dette udleveres recept på antihistamintabletter.



Da hævelsen kan være kraftig, kan det være svært at spise mad, som skal tygges alt for meget. Spis små mundfulde ad gangen. En tudkop er god at drikke af.

Før huden er helet helt op, kan tandbørstning være lidt besværlig. Det kan være lettest med en elektrisk tandbørste eller en solotandbørste.

De første måneder efter behandlingen

Den nye, friske hud er rød og sart i starten. Dette skyldes, at overhuden i starten er tynd og gennemsigtig, så læderhudens blodkar lettere ses. Rødmen aftager som regel helt i løbet af 1-3 måneder, efterhånden som overhuden bliver tykkere og mindre gennemsigtig.

Efter en uge må huden vaskes med en mild sæbe, du må stå under bruseren og lade vandet løbe ned over ansigtet. Derefter påsmøres en god fugtighedscreme. Xtra Dry-Skin Fix fra Beauté Pacifique eller Lipikar Baume AP fra La Roche-Posay har begge gode fugtbindende egenskaber, og er gode til en rød og irriteret hud. Fugtighedscreme skal anvendes den første måned efter behandlingen.

Herefter kan huden som regel igen med fordel behandles med aktive cremer f.eks. A-vitaminsyrecreme (receptpligtig), A-vitamincreme og eventuelt creme med andre aktive stoffer. Hvis huden er rød, kan den dækkes med en god, hudfarvet dækcreme, f.eks. Toleriane Teint fra La Roche-Posay (fås på de fleste apoteker).

Den nye hud må ikke udsættes for direkte sollys uden at være beskyttet med høj solfaktor de første 3-6 måneder efter behandlingen, da dette kan give vedvarende pigmentforandringer, i form af enten lysere eller mørkere områder

end den omgivende hud. Vi anbefaler derfor daglig rutinemæssig brug af solcreme med beskyttelsesfaktor 50+ fra La Roche-Posay.

Praktiske forholdsregler i forbindelse med behandlingen

1.
Når behandlingen foretages i fuld bedøvelse, skal du møde fastende. Fastereglerne indebærer, at du ikke må spise fast føde og drikke mælkeholdige væsker senere end 6 timer før mødetidspunktet. Du må drikke vand, saft, juice samt kaffe og te uden mælk/fløde indtil 2 timer før mødetidspunktet. Det er af stor betydning, at du ikke faster længere end her angivet. Desuden anbefaler vi, at du drikker 1 glas sød saft 2 timer før mødetidspunktet.

2.
For at sikre bedst muligt mod bivirkninger gives forebyggende antibiotikabehandling mod både bakterier og virus. Ved forundersøgelsen får du udleveret recept på disse præparater, samt et præparat mod kløe, så du ikke kommer til at klø i de behandlede områder i søvne om natten. På behandlingsdagen skal du 2 timer før mødetidspunktet indtage første dosis af hvert af de 3 præparater, for at sikre imod infektion i det behandlede område.

3.
Vi kan ikke behandle dig, hvis du har aktivt forkølelsessår. Hvis du har aktivt forkølelsessår, eller kan mærke, at der er et på vej, skal du ubetinget melde afbud til behandlingen.

4.
På grund af de moderne bedøvelses-teknikker, som vi benytter, kan du tage hjem kort efter behandlingen. Du må



dog ikke selv køre bil hjem. Desuden skal du have en anden voksen person hos dig indtil næste morgen.

5.

Vi anbefaler, at du møder til behandlingen i afslappet påklædning og en T-shirt, som du kan beholde på til næste dag.

Kontrol efter behandlingen

7-10 dage efter at behandlingen er udført, skal du møde til kontrol hos sygeplejersken. Inden du kommer til kontrol, må du gerne gå i brusebad, vaske hår og lade vand og hårshampoo løbe ned over ansigtet. Herefter duppes ansigtet tørt, og du skal igen påsmøre enten den salve, som du har fået udleveret eller, hvis huden er helt ophelet, en almindelig fugtighedscreme. En måned efter behandlingen skal du møde til kontrol hos speciallægen. Du er selvfølgelig altid velkommen til at kontakte os i mellemtiden, hvis du har spørgsmål.

Forventet resultat:

Løse rynker er lettest at fjerne, og reduceres i høj grad ved behandlingen. Det er specielt denne type rynker, behandlingen er rettet imod. Hvis huden er kraftigt rynket, vil ikke alle rynker kunne fjernes helt.

De mimiske rynker bliver mindre udtalte efter behandlingen, men forsvinder ikke, da mimiske rynker skyldes kraftig muskelaktivitet under huden. Disse kan behandles med Botox® eller Azzalure®, som får musklerne til at slappe af.

Ar reduceres ved behandlingen, men kan ikke fjernes helt, idet ar ofte går dybere ned i huden, end det er muligt at behandle.

Selv om behandlingen strammer huden kraftigt op, kan den ikke løfte

kindposer, som skyldes tyngde af muskler og fedt under huden.

Kindposer kan løftes ved et kirurgisk indgreb f.eks. en ansigtsløftning.

Ved CO₂-laserbehandlingen reduceres pigmentskjolder, og forstadier til hudkræft (aktiniske keratoser) beliggende i overhuden fjernes.

Pigmentskjolder kan komme igen, hvis huden atter udsættes for sol.

Generelt kan man sige, at resultatet afhænger af udgangspunktet før behandlingen samt af den enkeltes hudtype, evne til at hele, og af hvor præcist instrukserne i efterforløbet følges af den enkelte.

Holdbarheden af behandlingen:

Hvor længe resultatet holder for den enkelte, er meget svært at sige, idet vi ældes forskelligt. Holdbarheden af behandlingen afhænger af mange forskellige faktorer, som for eksempel arvelige/genetiske forhold, miljømæssige forhold, livsform, jobtype/jobbelastning, social situation, psykisk situation, kost, drikke, alkoholforbrug, rusmidler, vægttab/vægtøgning, motion, rygning, sol-/solarie- og anden UV-bestråling, infrarød-, radio-, røntgenbestråling samt anden bestråling, kirurgiske indgreb, ardannelser, hudpleje, hudsygdomme, anden sygdom og medicinindtagelse.

Eventuelle bivirkninger og komplikationer:

Der er risiko for følgende "Almindelige bivirkninger" (hos mellem 1 og 10 ud af 100 behandlinger):

Der vil være en overgang mellem det behandlede område med ny hud og den gamle, ikke-behandlede hud på ansigtet og ned mod halsen. Afgrænsningen lægges altid på steder, hvor overgangen er mindst synlig, f.eks. lige under



Speciallægerne Plastikkirurgisk Klinik Aarhus

kæbekanten, og rettes til efter det enkelte ansigts anatomi, og skal følge naturlige linjer. Der vil være forskel i den nye og den gamle huds farve og struktur. Den nye hud er både lysere og mindre rynket end den ikke-behandlede hud.

Der er en lille risiko for at huden efter behandlingen bliver permanent lysere end før behandlingen, dvs. at man ikke kan blive så brun som før i området. Tidligere så man dette i op mod 5% af behandlingerne, men tallet er reduceret til mindre end 1% med de nyeste teknikker, som vi nu anvender.

Der er risiko for følgende "Ikke almindelige bivirkninger" (hos mellem 1 og 10 ud af 1.000 behandlinger):

Når overhuden fjernes med laseren, er der risiko for infektion. For at reducere denne risiko ordinerer vi altid antibiotika, som indtages i ophelingsfasen.

Der er risiko for følgende "Sjældne bivirkninger" (hos mellem 1 og 10 ud af 10.000 behandlinger):

Hvis der opstår forsinket sårheling, er der risiko for ardannelse i det behandlede område. Forsinket sårheling opstår oftest i forbindelse med infektion. Det er derfor vigtigt, at man indtager de receptpligtige antibiotika som foreskrevet. Derfor er det også vigtigt, at man kommer til kontrol både 7-10 dage efter behandlingen og igen en måned efter behandlingen, samt henvender sig herudover, hvis man selv føler, at huden ikke løbende bedrer sig i perioden mellem de to kontroller, eller hvis man i øvrigt føler sig det mindste

utryk ved ophelingsforløbet.

Der er, især hos mørkere hudtyper, en risiko for at huden efter behandlingen bliver yderligere mørk. Denne risiko kan reduceres ved at undgå sol, anvende solfaktor 50+ flere gange dagligt, samt både inden behandlingen og i efterforløbet at anvende receptpligtig blegecreme.

Husk at have følgende derhjemme inden behandling:

Den ordinerede receptpligtige medicin, Xtra Dry Skin Fix fra Beauté Pacifique eller Lipikar Baume AP fra La Roche-Posay, solcreme med faktor 50+, dækcreme samt eventuelt tudkop.

Lov om betænkningstid og samtykke

Før du kan modtage en kosmetisk behandling, skal du afgive et mundtligt samtykke til behandlingen. Det forudsætter at du forinden har modtaget såvel skriftlig som mundtlig information om behandlingen.

Når det drejer sig om en større kosmetiske behandling som denne, kan du først afgive samtykke efter en uges betænkningstid.

Vi glæder os til at se dig

Da det for nogle kan være rart at have en at dele oplevelsen med, er du velkommen til at medbringe en ven, veninde eller ægtefælle (bisidder) til konsultationen.

Venlig hilsen
Plastikkirurgisk Klinik Aarhus
Peter Bjerring
professor, dr.med.
speciallæge i hudsygdomme

rev. jan. 2015
næste jan. 2017